સાંદીપનિ - વાલ્મીકી - વેદવ્યાસ - અત્રિ - વશિષ્ટ- વિશ્વામિત્ર શાળા વિકાસ સંકુલ, મહેસાણા

વાર્ષિક પરીક્ષા - ૨૦૨૪

તારીખ : ૨૦/૦૪/૨૦૨૪
કુલ ગુણ : ૮૦
વાર : શનિવાર   ધોરણ : ૧૧   વિષય : વાણિજ્ય વ્યવસ્થા અને સંચાલન
સમય : ૩ કલાક

સૂચના : (1) બધા જ વિભાગ તથા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. (2) જમણી બાજુના આંકડા પ્રશ્નોના કુલ ગુણ દર્શાવે છે.
(3) પ્રશ્નપત્ર ધ્યાનથી વાંચી નિયત સમયમાં પૂર્ણ કરો. (4) પ્રશ્નપત્રમાં ક્યાંય પણ જવાબ કે નિશાની કરવી નહીં.

વિભાગ - A

★ **નીચે આપેલા વિકલ્પો પૈકી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ)** 10

(1) ધંધાની કાર્યક્ષમતાનો માપદંડ કયો છે ?
(A) નફો (B) સંચાલન (C) ઉત્પાદન (D) વેચાણ

(2) કિસાન વિકાસપત્રમાં પાકતી તારીખે કેટલી રકમ વ્યાજ સહિત ચૂકવવામાં આવે છે ?
(A) બે ગણી (B) ત્રણ ગણી (C) ચાર ગણી (D) પાંચ ગણી

(3) થાપણનાં કયા ખાતા પર બેન્ક સૌથી વધુ વ્યાજ આપે છે ?
(A) ચાલુ ખાતુ (B) બાંધી મુદ્દતનું ખાતુ (C) રિકરિંગ ખાતુ (D) બચત ખાતુ

(4) રેલવેની ટિકિટ દેશભરમાં કોઈપણ સ્થળેથી મેળવી શકાય તેને કયા પ્રકારનું નેટવર્ક કહે છે ?
(A) એન્ટરપ્રાઈઝ વેન (B) LAN (C) MAN (D) CAN

(5) ભારતીય ભાગીદારી કાયદો ક્યારે અસ્તિત્વમાં આવ્યો ?
(A) 1932 (B) 1956 (C) 1960 (D) 2013

(6) કયું ધંધાકિય સ્વરૂપ સૌથી જુનું ગણાય છે ?
(A) જાહેર સાહસો (B) ખાનગી સાહસો (C) વૈશ્વિક સાહસો (D) જાહેર-ખાનગી ભાગીદારી

(7) ડિબેંન્ચર હોલ્ડરો એ કંપની માટે શું કહેવાય ?
(A) માલિકો (B) દેવાદારો (C) લેણદારો (D) પ્રવર્તકો

(8) માલ વિતરણના માર્ગમાં પ્રથમ મધ્યસ્થી કોણ છે ?
(A) છૂટક વેપારી (B) જથ્થાબંધ વેપારી (C) ઉત્પાદક (D) ગ્રાહક

(9) ધંધાકિય નીતિમત્તાનો અમલ કેવી રીતે થાય છે ?
(A) કંપનીધારા મુજબ (B) ભાગીદારી કાયદા મુજબ
(C) સ્વૈચ્છિક રીતે (D) સહકારી મંડળીના કાયદા મુજબ

(10) માનવીના નૈતિક વ્યવહારોનું અર્થઘટન કરતું શાસ્ત્ર એટલે ?
(A) સમાજશાસ્ત્ર (B) માનસશાસ્ત્ર (C) રાજ્યશાસ્ત્ર (D) નીતિશાસ્ત્ર

વિભાગ - B

★ **નીચે પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો . (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ)** 10

(11) વ્યવસાય એટલે શું ?
(12) મલ્ટિપલ યુનિટ ટ્રેન એટલે શું ?
(13) કયા પ્રકારનું ખાતુ માત્ર ધંધાદારી એકમોના નામે જ ખોલાવી શકાય ?
(14) હેડ્કિંગ એટલે શું ?
(15) માહિતી - સંચારનો અર્થ આપો.
(16) ઈ-કોમર્સમાં નાણાંની ચૂકવણી શેના વડે થાય છે ?
(17) SEBI નું પૂર્ણ રૂપ આપો.
(18) સરકારી કંપનીમાં શેર કોના નામે ધારણ કરવામાં આવે છે ?
(19) આયાત એટલે શું ?
(20) સામાજિક જવાબદારીનો અર્થ આપો.

Master Classes Chirag Prajapati 9824149446

વિભાગ - C

★ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. (દરેકના બે ગુણ) 16

(21) ધંધાકીય જોખમોની ચર્ચા કરો.

અથવા

(21) વાણિજ્યની કોઈપણ બે લાક્ષણિકતા જણાવો.

(22) બેન્કનાં મુખ્ય કાર્યો જણાવો.

(23) અમર્યાદિત જવાબદારી એટલે શું ?

(24) આવેદનપત્રની કલમોનાં નામ જણાવો.

(25) ખાતાકિય સંચાલન એટલે શું ? ઉદાહરણ સહિત સ્પષ્ટતા કરો.

અથવા

(25) ધંધાકીય વ્યવસ્થાના વિવિધ સ્વરૂપોની માત્ર યાદી આપો.

(26) પ્રેફર્ન્સ શેરના પ્રકાર જણાવો.

(27) ખાતાવાળી દુકાન કોને કહે છે ?

(28) પૂર્ણરૂપ આપો : (i) WTO (ii) EPZ?

વિભાગ - D

★ નીચે પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ આપો. (દરેકના ત્રણ ગુણ) 24

(29) વેપાર અને વાણિજ્યનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.

(30) જીવનવીમાના પ્રકારો જણાવી તેને ટૂંકમાં જણાવો.

(31) ઉપયોગની દૃષ્ટિએ વખારના પ્રકારો વિશે માહિતી આપો.

(32) બેન્ક ખાતાના પ્રકારો સમજાવો.

(33) માહિતી સંચારની પ્રક્રિયાનાં સોપાનો સમજાવો.

અથવા

(33) કમ્પ્યૂટર નેટવર્કના પ્રકાર સમજાવો.

(34) જાહેરક્ષેત્રની લાક્ષણિકતા સમજાવો.

(35) ટૂંકનોંધ લખો : ટપાલ વ્યવહારી દુકાનો

અથવા

(35) છૂટક વેપારી અને જથ્થાબંધ વેપારી વચ્ચે તફાવત સમજાવો.

(36) કર્મચારી પ્રત્યે ધંધાની સામાજિક જવાબદારી સમજાવો.

વિભાગ - E

★ નીચે પ્રશ્નોના સવિસ્તાર ઉત્તર આપો. (દરેકના પાંચ ગુણ) 20

(37) ભાગીદારી પેઢીનાં પ્રકારો સમજાવો.

અથવા

(37) વૈયક્તિક માલિકી અને ભાગીદારી પેઢીનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.

(38) ખાનગી કંપની અને જાહેર કંપનીનો તફાવત સમજાવો.

(39) ડિબેન્ચરનો અર્થ આપી તેના પ્રકારોની સમજુતી આપો.

અથવા

(39) મૂડીની જરૂરીયાત નક્કી કરતાં પરિબળો સમજાવો.

(40) આયાતવિધી સમજાવો.

●●●●●

Master Classes Chirag Prajapati 98241 49446